

er af megen Interesse. Den er meget slet skildret i Bankkommissionens Beretning, meget uklart og alt for lidt udtømmende. Der er andre Affærer, som er ganske anderledes udførligt beskrevet, men da var det ganske vist ogsaa Jøder, man fik Lejlighed til at slaa ned paa. Dette Søfartsselskab, som Udenrigsministeren her gjorde Bemærkninger om, var oprindeligt 3 forskellige Selskaber, Gorm, Skjold og Carl, med tilsammen 4¹/₂ Mill. Kr.'s Aktiekapital; disse tre samles saa til eet Selskab under Navnet Gorm, og deres 4¹/₂ Mill. Kr.'s Aktiekapital opskrives pludselig til 10 Mill. Kr. Godt Halvdelen heraf købes af de Herrer Glückstadt og Cold og sammen med dem endnu fire Herrer, som saa driver denne Privatforretning med et Søfartsselskab, samtidig med at de sidder som Direktører for andre erhvervsdrivende Selskaber. Paa et senere Stadium overgaar denne Privatforretning fra de seks Herrer til deres Selskaber. Paa Vejen fra første Punkt til sidste Punkt foregaar der en Række Transaktioner, som er mere eller mindre slet beskrevet i Bankkommissionens Beretning, indtil det altsaa ender med, at Det Forenede Dampskibsselskab køber hele Herligheden, efter at Aktierne er samlet i Landmandsbanken. Det sker i 1919, og det siges i Beretningen, saa vidt man kan se, at der var en Gevinst paa 9¹/₂ Mill. Kr., som saa fordeles paa dem, der fik denne Gevinst. Jeg nævner, at dette Søfartsselskab oprindeligt bestod af nogle Privatpersoner, og efter nogen Tids Forløb overdrog disse Privatpersoner Selskabet til deres Selskaber, som saa drev det videre. Da de seks Herrer drev det, var det et Interessentskab, senere fik det vist Betegnelsen Kommanditselskab. Der gives i Bankkommissionens Beretning den mærkelige Forklaring, at man ikke i Landmandsbankens Bøger kan skelne mellem Interessentskabet og Kommanditselskabet. Jeg lader det staa hen, overlader til dem, der bedre kender disse skjulte Anliggender, at afgøre, om der ikke dog maa siges at være noget mystisk i en saadan Paastand om, at man ikke kan skelne de private Herrer, der drev Forretningen, fra de lovformelige Aktieselskaber, der senere drev den. Jeg har allerede sagt, at godt og vel den ene Halvdel af dette nydannede Selskab Gorm blev overtaget af dette personlige Konsortium, medens den anden Halvdel eller knap Halvdelen af de 10 Millioner var ude i den private Omsætning. Om disse ca. 5 Mill. Kr., om Spekulationerne deri o. s. v. er der praktisk talt intet op-

lyst af Bankkommissionen. Det er tilhyllet i Modsætning til mange andre lignende Forhold, der er særdeles godt klarlagt. Senere indgaar i denne Søfartsspekulation ogsaa et Selskab, der hedder Dansk-russisk, med 10 Mill. Kr., af hvilke ³/₄ overlades Privatspekulationen, medens ¹/₄ overtages af de samme seks Herrer, som overtog Gorm. Ogsaa om denne Forretning og de dertil hørende Spekulationer siges der uendelig lidt. Det ender blot med, at Det Forenede Dampskibsselskab opkøber ogsaa dette Selskab og giver for ca. 8 Mill. Kr. Aktier en Kurs af 467 og for 2 Mill. Kr. en Kurs af 560, efter at man umiddelbart eller ret kort forinden har været meget længere nede i Kursen end det, som slutte- lig blev Salgskursen, da Det Forenede Dampskibsselskab skal overtage Aktierne.

Jeg har gjort disse Bemærkninger for ogsaa dermed at henlede Opmærksomheden paa dette storstilede Stykke Spekulation, der er betegnet som Søfartsselskabet, til hvilket Udenrigsministeren formentlig har adskilligt mere Kendskab, end jeg ved at se paa Bankkommissionens Beretning kan faa. Han har i hvert Fald haft betydelig Interesse deri baade som Privatperson og som Direktør for det Selskab, der senere kom til at overtage det hele. Jeg skal ikke forsøge at drage de Slutninger, der utvivlsomt kan drages af det, man kan læse ud af denne Beretning, men jeg nævner blot den Ting, at alt, hvad der angaar denne Spekulation, er saa nogenlunde omhyggelig skjult, medens f. Eks. Ballin-Spekulationen kan følges i alle Enkeltheder Led for Led, hver Aktiepost bliver belyst i den udførlige Beretning, der gives om dette Selskab; om Søfartsselskabet, i hvilket den nuværende Udenrigsminister var interesseret, gives der derimod meget faa og sparsomme Oplysninger.

Endelig nævner jeg, at der i den Tale, den højtærede Udenrigsminister holdt her, fremkom en Forhaandsmeddelelse om Ministerens Interesse i den opsigtsvækkende Aktieemission, som Ballin arrangerede. Ministeren oplyste, for at det ikke skulde komme bag paa os, naar Navnene efterhaanden bliver offentliggjort, at han virkeligt hørte til den Vennekreds, som fik Part i de 2 Mill. Kr. Aktier, ja, han fik endog Adgang til at købe for 20 000 Kr., hvilket ifølge Beretningens Ord kun blev forundt de ledende Mænd i Finansverdenen. Udenrigsministeren hørte altsaa til dem, der fik Gaver fra det, som Kommissionen kalder Naadessekretariatet, og regnedes altsaa som en af dem, der — det er stadig Kom-